

HEMLIG

Jämlikt kung. 1938 nr 757.

./.

Till

Översten m.m. C.M. Björnstjerna.

Betr. transitotrafik av W-gut.

En alltsedan maj månad påtaglig stegring av transittrafiken söderifrån har efter en ytterligare kraftig stegring under september efter UD direktiv utlöst en "järnvägsteknisk" begränsning fr.o.m. 13/9. Under augusti transiterades från Tyskland i medeltal 91 vagnar per dag, varav 30 am. För september utgör medeltalet hit-tills 109, varav 40 am.

Transporter av svårt kustartilleri pågår. Sålunda stå f.n. i Trelleborg i av-vaktan på vidaretp

till Bergen 1 pjäs, vikt 35 ton

1 " " 70,6 "

pansarplattor 100 "

till Trondheim 1 pjäs, vikt 71,1 "

1 " " 69,5 "

1 " " 65 "

Genom min försorg komma ifrågavarande pjäser att i görligaste mån fotograferas, varefter kopior översändas.

Stockholm den 10. september 1942.

v. Horn

UD 1
Fst/U 1

Mtbr 1

3 ex

HEMLIG

Jämlikt kung. 1933 nr 757.

P.M. nr 2

Anmärkningavärda transitotransporter 10/8-9/9 1942.

I. "Artilleriegerät, Geschütze, Geschützsteile".

Inklusive de i P.M. nr 1 angivna pjäserna hava transiterats cirka 40 vagnar (härav minst 10 till Trondheim).

Med säkerhet hava härvid transporterats svåra pjäser:

till Bergen: 1 st 25 & 35 cm, 2 st 21 & 25 cm;

" Trondheim: 3 st 25 & 35 cm.

Övriga vagnar hava haft:

4 en bärighet av 40 ton, lastytans längd 18 m

6 " " " 35 " , " " 15 "

24 " " " 15 " , " " 8-10 "

II. Fanaarpplat.

38 vagnar (35 tons bärighet), varav med säkerhet till Narvik 18 och till Trondheim 5 vagnar.

III. Kranutstyr till Narvik.

18 vagnar (å 35 tons bärighet) kranmateriel till Narvik kan innebära, att den hittillsvarande totala bristen på effektiva omlastningsanordningar därstadies avhjälpes.

IV. Italienska mtbåtar.

Utredning pågår betriffrande påstådd ty av italienska motortorpedbåtar jämte personal. Hittills intet positivt. Resultatet beräknas föreligga 14/9.

Stockholm den 12. september 1942.

v. Horn

UD 1
Pat/U 1
ONS 1
Mtblr 1

HEMLIG
Almkt kung. 1938 nr 787

P.M. nr 1

4 ex

angående omvälvningar/värda transitottransporter.

1. Kustartilleripjässer.

Vid besök i Trelleborg P konstaterades att de i tidigare P.M. omförmälda pjässerna utgörs av 30,5 cm kanoner (eldrör, mekanism och rekylmantel). 100 mm pansar i plåtar cirka 4 x 6 m förfärdigades till Bergen och Trondheim.

Tillverkare (?) och avsändare för pjässer och pansar är: Deutsche Werke A/G, Werk Gotenhafen.

Mottagare: MAZA (Marineartilleriezeugamt) Bergen resp. Norwegen.

2. Ammunition.

En påtaglig ökning i ammunitionstransporterna föreligger, fr.s.e. till Finland. Tiden 1 - 13/9 ha mottagits

161 vagnar Tyskland - Norge

397 " " - Finland

23 " Norge - -"

Huvuddelen av ammunitionstransporterne är för Luftwaffes räkning. Hela ammunitionståg utgå från Luftwaffen Munitions-Anstalt Grawinkel till Kemi; mottagare Luftflotte 5, Luftgaustab 1, z.b.V.

Ammunitionstransporterne till Norge sro bl.a. destinerade till Holmenstrand.

3. "Italienska" transitottransporter.

Ryktesvis har uppgivits från "station norr om Örebro"

att den 20/8 i ett nordgående transittåg iakttagits 7 blågrå motortorpedbåtar,

att den 21/8 i samma tåg medförts bl.a. Fiatbilar och 83 man "talande latinskt tungtaland" och iförda blå uniformer samt

att den 23/8 ytterligare en motortorpedbåt observerats.

Av hittills verkställd utredning framgår, att nästan delat om transitering av italienska krigsfartyx ihålte personal är osiktigt. Viss förväxling synes troelig. Följande omständigheter hava framkommit.

Förutom transporter av passagerar och överskeppningsbåtar förekommer stundom motorbåtar, dessa hava undantagslöst utgjorts av ghostsvinkade båtar i regel "servicebåtar" för Luftwaffes räkning. Enligt transporthandlingarna för augusti - september hava av TO anmänts

5/8 1 vagn, "Motorbootgerät" Helsingborg - Oslo

5/8 1 " , "Boot" Storlien - Tornedal

12/8 2 vagnar, "Boote"
(Dessa vagnar hava haft 14 m last längd)

Helsingborg - Oslo

14/8 1 vagn "Motorboot" Charlottenberg - Tornedal

9/9 1 " "Motorboot" Storlien - Narvik.

Såväl järnvägs- som tullmyndigheter i Trelleborg, Helsingborg och Storalien förneka bestämt, att motortorpedbåtar passerat i någon riktning (Charlottenberg kommer att kontrolleras vid besök därför 16/9). Uppgifter från Hallsberg och Krylbo (stations- och bevakningspersonal) fastslås å ena sidan, att italiensk trupp icke passerat (däremot svensk flygpersonal) - transport av personal och gods i samma tåg på huvudlinjen förekommer endast beträffande svenska transporter - men att å andra sidan under senare hälften av augusti ett transitotåg medfört ett mindre antal säs, grå, farkoster, försedda med nummer. Enligt samstämmiga uppgifter saknade båtarna varje slags bestyrkning. De transporterades på vanliga, öppna vagnar (9 å 10 m lastlängd) och kunde därför icke ha utgjort skrov till MTB av vanlig typ (17-20 m längd). Med till visshet gränsande sannolikhet torde det vara fråga om vanliga, obestyrkade servicebåtar.

Utdrifningen fullföljs för att utröna, om dessa båtar inkommit över Charlottenberg (vilket synes troligt), deras destination samt huruvida de upptagits i "Transportmeldung" under felaktig beteckning.

Den i förevarende sammanhang ursprungligen överhopade informationssällan synes icke kunna tillmöttas vederhäftighet.

4. Underrättelsestjänst.

Det är järnvägsstyrelsen obekant, huruvida åtgärder vidtagits för att utan styrelsens medverkan skapa kontinuerlig övervakning av transitogodstransporternas detaljer. Det torde härvid böra beaktas att de godset medföljande frakthandlingarna (fraktedalar jämför åtföljande "Bescheinigung" eller "Ladeverzeichnis") lämna följande uppgifter:

- godsets art och mängd (ofta betydligt noggrannare än i licensansökhan)
- avsändningsort
- tillverkare
- avsändande myndighet
- bestämmelsetstation
- mottagande myndighet.

Militärt väl skolad person kan ur ett knippe frakthandlingar utläsa åtskilliga organisoriska detaljer. Därest förhållandena icke medgiva, att militärt skolad personal avdelas till Trelleborg och Helsingborg för övervakning i berörda hänseende, kan oskolad personal utan svårighet användas för att utan tidsutdrökt inhämta ovanstående uppgifter, vare sig det gäller kontinuerlig granskning eller såsom stickprov. Verkligt ändamålsenliga åtgärder härvidlag kräva emellertid samråd med järnvägsstyrelsen.

Stockholm den 14. september 1942.

Major.

Transporter

av "Artilleriereg'tt, Geschützteile, Geschütze, Panzer &
Panzerteile" från Tyskland till Norge.

Licens beviljad	Antal vagnar	Vagnslittera	Destination	Fahrtnummer
<u>augusti</u>				
10.	1	R	Kornsjö	562 344 A
	1	R	Kornsjö	562 345 A
17.	1	G	Storlien	562 345 D
	1	R	Storlien	562 345 C
22.	1	R	Kornsjö	562 344 B
	1	G	Storlien	562 345 B
	2	R	Storlien	562 345 E
	2	SS, R	Storlien	562 345 F
24.	2	G	Kornsjö	562 344 E
	1	G	Kornsjö	562 344 B
25.	1	SSt	Kornsjö	562 344 F
28.	1	R	Kornsjö	562 344
29.	2	SS	Kornsjö	562 460 A
31.	2	R	Kornsjö	562 461 B
<u>september</u>				
3.	3	R	Kornsjö	562 461 A och B
	2		Kornsjö	562 460 B
	1		Kornsjö	562 460 C
	1		Kornsjö	562 164 D
7.	3	R	Kornsjö	562 460
	1	SSt	Kornsjö	562 475 A
	3	SSt	Kornsjö	562 476 A
	2		Kornsjö	562 475
	1	SS	Kornsjö	562 461 D
	1	SSL	Kornsjö	562 461 C
	2	SS	Kornsjö	562 461 A
	1	SSL	Kornsjö	562 460
	2	SSL	Kornsjö	562 460 B
	1		Kornsjö	562 471 C
	1	SSt	Kornsjö	562 476 B
9.	1	R	Kornsjö	562 476
	45			

nm. G - sluten vagn, 15 tons lastförmåga,

R - öppen " " " " "

SS - " " , fyraaxlig vagn, 35 tons lastförmåga, 15 m lastlängd,

SSL - " " , " " , 40 " " " " , 18 " " "

SST - " " , fleraaxlig specialvagn för extra tunga transporter.

Avskrift.

BRITISH LEGATION,

Stockholm.

10th September, 1942.

(37/125/42)

My dear Erik,

I promised you yesterday evening to let you have what details I had about the reported transit of Italian motor torpedo boats.

Here are the details as we received them:

(a) On 20th August during early afternoon a northbound transit train on the main line, consisting of 25 trucks and 21 platform trucks was reported from a station north of Örebro. Seven small warships, each fitted with a bridge and having torpedo tubes were observed on the platform trucks. Colour was grey-blue and on the port bow of each boat were observed the numbers 431, 416, 415, 414, 413, 481.

(b) The following day about the same time the transit train carried northwards some Fiat cars and 83 foreign service personnel in blue uniform, who spoke a latin language.

(c) On 25th August was observed one motor torpedo boat marked MAS and the number 428.

The report seems very categorical and I shall be much interested to learn in due course what are the real facts of the case.

s. Victor Mallet.

Herr Kabinettssekreteraren
E.C. Boheman,
The Royal Swedish Ministry for Foreign Affairs.

Helsingfors den 14 september 1942.

373

Hör sen du!
Sj.

Bredder,

Bitt henv till Dagge den 7 september überopas rörande transpo-
ten till Finland av de italienska motortorpedbåtarna.

Från källa, som torde kunna betecknas såsom initierad och sikkert har meddelats oss, att båtarna per järnväg och bil förde genom Tyskland till estaisk hamn, sannolikt Reval. Till Helsingfors hade de därifrån anlött med ångbåt. De besegrades därefter av finska marinen tillhöriga fartyg till Viborg. När egen maskin gingo de sedan uppför Salme kanal till trakten av Vuokseenniemi och varifrån de, lastade på bildragna släpvagnar, fördes till Sordavala (Ladoga).

Påståendena, att de skulle fraktats till Finland per järnväg
genom Sverige ero icke riktiga; det kan sålunda även här bekräftas.

/undert./ K.I. Westman.

Majr. Strikessrådet S. Söderblom,
Kungl. Utrikesdepartementet.